DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XLIII. ZATURDAG den 13den JANUARY 1855. No. 2.

GOUD EN ZILVER.—*De Hermunting in Nederland.* Het *Journal des Economistes*, van de maand April 1854, bevat een artikel door den heer Courcelles Seneuil, over *Trois publications nouvelles sur la question de l'or, par* M. M. Stirling, Newmarch, Vrolik. De heer J. P. Stirling geeft in een klein boekdeeltje een oversigt van al de verschynselen met de jongste goud-ontdekkingen in verband staande, daarby heeft hy zooveel mogelyk tot de oorzaken willen opklimmen, en daartoe den invloed nagegaan, welken de ontdekking van Amerika's mynen, van 1492 tot op onze dagen, op de algemeene pryzen heeft uitgeoefend.

Een ander Engelsch schryver, de heer Newmarch, heeft in eene brochure alle cyfers verzameld, welke tot de jongste goud-ontdekkingen en hare gevolgen op handel enz. in betrekking staan.

Ofschoon die opgaven natuurlykerwyze slechts globaal kunnen zyn, is het toch niet zonder nut, eenige cyfers dezer groote feiten op te teekenen.

De heer Newmarch berekent de hoeveelheid goud, welke in 1848, zoo aan muntspeciën, als in andere vormen in de geheele wereld aanwezig was, op ongeveer 557 millioen £, en de hoeveelheid zilver op 792 millioen £.—De jaarlyksche productie op hetzelfde tydstip schat hy voor het goud op 6,650,000 £, voor het zilver op 790,000 £.—De gouddelving van Californië, van 1848 tot het einde van 1852, wordt op ongeveer 40 millioen £ gesteld, en die van Australië tot op hetzelfde tydstip op 16 millioen £. Zoo was de totale hoeveelheid goud in de wereld aanwezig, in 1853 reeds met 10 pCt. vermeerderd geworden, en indien men de steeds voortgaande goud-aanvoeren in aanmerking neemt, dan doet het zich voorzien dat de verhouding binnen weinige jaren nog veel sterker zal veranderd zyn.

Waar blyft al dat nieuw gevonden goud? Moeijelyk is het, dit met juistheid te zeggen, doch eenigermate kan men het nagaan. Vatten wy eenige der belangrykste feiten in het muntwezen der laatste jaren zamen:

1. dat er in Engeland tot en met 1852 voor circa 20 millioen £ aan gouden munt is geslagen, grootendeels ter voorziening in de behoefte aan gemunt goud, welke in de Australische Koloniën was ontstaan.
2. dat Frankryk voor ongeveer hetzelfde bedrag heeft gemunt, hetgeen door de werking van den dubbelen standaard werd aangemoedigd; de aanmunting van goud door particulieren was daar eene voordeelige speculatie geworden.
3. dat de Vereenigde Staten voor meer dan 20 millioen £ gouden munt hebben geslagen. In 1849 werd daar de munteenheid veranderd; de gouden dollar verving den zilveren; maar de gehalte-bepaling maakte het daar evenzeer als in Frankryk, voordeeliger om met goud te betalen, zoodat het zilver *facto* gedémonétiseerd werd, en als koopwaar werd uitgevoerd; (laten, in 1853, werd de verhouding hersteld door het stellen van den zilveren dollar op lager gewigt en gehalte, zoodat dit muntstuk toen in juister verhouding kwam met de toenmalige goud-waarde.)
4. Het zilver dat in vele staten, door de werking van den dubbelen standaard als anderzins, uit den omloop verdween, werd veel naar Indië en China gestuurd; b. v. de zilver-circulatie van Frankryk trok grootendeels daarheen.
5. Terwyl in vele landen alzoo het goud werd aangemunt, en het zilver gedémonétiseerd werd, geschiedde op andere plaatsen het tegendeel; Nederland démonétiseerde juist zyn goud, en bragt eene waarde van 50 millioen guldens aan dit metaal als koopwaar op de wereldmarkt, hetgeen o. a. te Parys op den prys zich nog meer deed gevoelen dan de ontdekking der Californische goudmynen zelve had gedaan.
6. Tegenover de toenemende goudproductie, welke den prys van het goud in vergelyking met het zilver doet dalen, deed zich eene omstandigheid voor, welke voor het zilver eenigermate hetzelfde deed, ofschoon in minder sterker mate, namelyk de ontdekking in Californië en Mexico, van kwikzilvermynen, die voor de ontginning der zilvermynen noodig zyn; en alzoo op de productiekosten van het zilver invloed uitoefenen.

Deze zamenloop van omstandigheden maakt dus de kwestie der goud- en zilverproductie, en haren invloed op muntwezen, pryzen en dagloonen, dubbel belangryk, maar ook dubbel ingewikkeld.

Vele schryvers, onder anderen de evengenoemde de Heer Newmarch, zyn van oordeel, dat de ontdekking der goudmynen tot nu toe byzonder weinig invloed op den handel in het algemeen heeft gehad;—daartoe heeft hy een tabel opgemaakt, waarin al de prys wisselingen der laatste jaren voor 39 der voornaamste handelsartikelen op de Londensche markt zyn aangeteekend; terwyl nu die pryzen voor 19 der artikelen zyn gerezen, zyn zy ook voor 19 andere gedaald of staande gebleven, en daar men voor elk dezer ook gewone oorzaken van ryzing en daling kan aangeven, schynt het, volgens die opgaven inderdaad zeer bezwaarlyk, om een algemeene styging van pryzen, tengevolge eener daling der goudwaarde, aan te nemen.

Doch ontegenzeggelyk hebben de goudontdekkingen onbetwistbaar groote invloed gehad, ook tot ryzing der pryzen. Aan beide uitersten der wereld ontstaat plotseling eene groote nog ongekende productie van vele millioenen 'sjaars, en dat geheel onvoorzien.—Dit heeft eene groote vraag naar werklieden, voedsel-aanvoeren, allerlei koopwaren en scheepsruimte ten gevolge, en de nieuw ontstane vraag naar die artikelen werkt weer op andere industriën daarmede in verband staande.

In zooverre hebben de goudontdekkingen onmiskenbaar een strekking gehad, om de algemeene pryzen te doen stygen. B. v. de emigratie nam daardoor veel toe; en dit veroorzaakte aan den eenen kant eene oogenblikkelyke vraag naar veel artikelen van uitrusting, enz. en verminderde daarby het aanbod van werklieden in het land zelve. Van dáár een ryzing in arbeidsloon, ten gevolge der goudontdekkingen, zoo men wil,—maar niet tengevolge der verminderde goudwaarde.

Hoe het zy, de kwestie der edele metalen in al haren omvang en vertakkingen blyft op dit oogenblik een onderwerp, dat de aandacht van de geleerden en staatsmannen der geheele beschaafde wereld in hooge mate tot zich trekt;—uit dit oogpunt worden alle werken, welke over een der punten meer licht kunnen verspreiden, met graagte ontvangen.

Zoo was dan ook de verschyning van het werk van den tegenwoordigen Minister van Financiën, den heer Vrolik, zeer welkom aan de Fransche Economisten, by wie, even als in de handelswereld, de Nederlandsche hermunting *sensatie* had gemaakt, en aan wie dus eene dienst werd bewezen, door hun dat werk in de byzonderheden te doen kennen.

"Applaudissons d'abord," zegt de schryver in le *Journal des Econ.*, "applaudissons "d'abord, un gouvernement qui, sans que rien "l'y oblige, tient compte de l'opinion des "hommes éclairés en Europe, qui discute de-"vant eux ses actes sans aucune emphase, et "avec une extrême modestie."

By het nagaan der Nederlandsche hermunting is de genoemde schryver het echter niet geheel eens met de gronden, die by ons tot den enkelen standaard hebben gebragt, en even als vele andere Fransche schryvers, is hy voor den dubbelen standaard, met wyziging in de gehalte-bepaling, naarmate dit gevorderd wordt.

"Il est vrai qu'avec le double étalon, il faut être souvent sur le qui vive, et s'exposer à changer la proportion de la valeur légale des deux metaux, et par conséquent, à des démonétisations et à des refontes, chaque fois qu'il se produit un changement durable dans la valeur respective des deux métaux;—mais il suffit d'attendre et de saisir les occasions pour effectuer ces opérations avec infiniment moins de peine qu'on ne le suppose ordinairement; comment d'ailleurs se soustraire aux inconvénients de la mobilité des valeurs qui résultent de la nature même des choses."

(Dat heet men een knoop willen doorhakken; en zoolang de bezwaren tegen een' dubbelen standaard op dergelyke wyze werden weggeruimd, mag men zich veilig over het bezit van den enkelen verheugen.)

Ook in de *Académie des Sciences* te Parys is door den bekenden Michel Chevalier rapport uitgebragt over het bovengenoemde werk, de geschiedenis van het herstel van het Nederlandsche Muntwezen, 1842—1851,—zoo als men weet, ook in de Fransche taal opgesteld.

In de Compte-rendue der Académie, April 1854—vinden wy hieromtrent het navolgende:

De Heer Michel Chevalier. Ik heb de eer, uit naam van den schryver, aan de Academie aantebieden een werk, getiteld: *le Système monetaire du royaume des Pays bas; La refonte des vieilles monnaies d'argent, et la démonétisation de l'or.* [illegible] tot den enkelen gouden standaard is overgegaan, op eene wyze die alleszins de aandacht verdient; en deze taak is heden met den gelukkigsten uitslag volvoerd. Echter is deze handelwyze, gedurende hare tenuitvoerlegging, verschillend in Europa beoordeeld geworden, en zelfs aan sterke afkeuring blootgesteld geweest. De Nederlandsche regering die, even als alle verlichte regeringen, op de goede opinie van Europa prys stelt, heeft verlangd de onjuiste beoordeeling, die men had opgevat, teregt te wyzen. De Heer Vrolik, voorzitter van het muntcollegie, was door zyne ambtsbetrekking zelve daartoe by uitstek berekend, en werd mitsdien belast om van al het verrigtte een volledig verslag in de Fransche taal optestellen, daarby gebruik makende van de memorien reeds voor de kamers opgesteld;—en van daar het werk dat ik thans de eer heb aan de Académie aantebieden.—Deze publiekmaking is niet alleen geschikt om juiste denkwyze te geven aangaande het doelmatige van het Nederlandsche hermuntingswerk, het is ook een werk, dat veel licht verspreidt over de munt-questie in het algemeen. Het bevat statistieken, die officiele byzonderheden toelichten, zoo als b. v. de mate der slyting, welke het geld gedurende den omloop ondergaat, en ook de verhouding van het totaal der muntspeciën, dat zich ter inwisseling aanbiedt, wanneer eene regering tot eene hermunting overgaat. Het werk van den Heer Vrolik zal zeer gezocht zyn door allen, die eene muntquestie te behandelen hebben, en het is een wezenlyk geschenk, dat hy aan de *Académie* heeft gedaan.

Volgens eenige opgaven, kortelyk den loop der Nederlandsche hermunting schetsende."

De wet van 28 Sept. 1816 bepaalt een dubbelen standaard—de zilveren gulden en het gouden tienguldenstuk,—maar stelde de verhouding van beide metalen als 1 : 15 873/1000 in plaats van 1 : 15 500/1000—onder dit systeem werd de zilveren gulden steeds uitgevoerd als koopwaar (daar die op vreemde markten meer waarde had tegen over het goud, dan hier), en in 1836 werd eene commissie benoemd om hieromtrent advies te geven.

Men besloot den dubbelen standaard te

verlaten, en vergenoegde zich vooreerst met den gulden op minder zilver fyn te slaan.

Maar eerst in 1845 werden afdoende maatregelen genomen—door muntbiljetten (waarvoor metaalwaarde gedeponeerd bleef) werd al de oude munt ingewisseld.

De ontmunting der gouden tienguldenstukken werd by de wet van 26 Nov. 1847 aangenomen—daarby werd bepaald dat de gouden munt niet meer wettig betaalmiddel zoude zyn, en zilver werd het eenig betaalmiddel; gouden munt kon wel geslagen worden, maar de waarde daaraan te geven stond geheel aan de ruilende partyen—de gouden Willem werd negotie-penning.

Zoo was het beginsel aangenomen, en kort daarop, als om de Nederlandsche regering gelyk te geven, vond de ontdekking in Californië plaats. In 1849 vroeg daarop de regering aan de Wetgevende magt het ontmunten der tien- en vyfguldenstukken; 17 Sept. kwam daartoe de wet tot stand, in Juny 1850 begon die inwisseling, ook door middel van muntbiljetten, welk middel vroeger zoo volkomen gelukt was.

Sedert 1816 waren voor *f* 173,000,000 aan gouden munt geslagen, slechts 50 millioen kwam ter verwisseling weder.

De Heer Chevalier heeft een grief tegen ons nieuwe muntstelsel, dat de gulden niet geslagen is op de juiste hoeveelheid zilver in den dubbelen frank vervat, gelyk met andere Frankryk omringende landen, Sardinië, België en Zwitserland het geval is;—dit zou voor het onderling verkeer, meent hy, groote voordeelen hebben opgeleverd.

Wat het goud betreft, zoo besluit hy zyn rapport, de Nederlandsche regering heeft overeenkomstig de beginselen der wetenschap gehandeld, eenmaal den zilveren standaard gekozen hebbende; en Australië en Californië geven haar duizendmaal gelyk. Door alzoo te handelen is de Nederlandsche natie beveiligd tegen de verstoringen in den handel, die zullen uitbreken in de Staten, waar men den dubbelen standaard heeft behouden.

"Door dit werk der hermunting, waarvan ik in deze korte trekken zulk een vlugtig overzigt gaf, heeft Nederland dus een nieuw bewys geleverd van zyne aloude wysheid."—*Economist van* 1854.

BEKENDMAKING.

[illegible]

Curaçao den 12 January 1855.

NAMENS den heer Gouverneur a. i. dezer kolonie wordt hierby bekend gemaakt, dat in afwachting der Stoomboot, welke met de overbrenging der brieven van hier naar St. Thomas visa versa belast zal worden, aan de schoeners onder Nederlandsche vlag, welke van hier tusschen den 2 en 6 en tusschen den 17 en 21 van iedere maand de Europesche mailpakketten naar St. Thomas overbrengen, te goed zal worden gedaan *f* 50.— per reis, mits het bestuur van derzelver vertrek drie á vier dagen vooruit gewaarschuwd worde, en gelyk bedrag aan de nationale schoeners, welke de bedoelde pakketten van St. Thomas naar deze plaats afbrengen.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.

EERSTE AFKONDIGING.

1855.

No. 2. Jan. 9. van de slaven *Nicaela*, oud 36 jaren, dochter van *Maria Manuela*; *Geertruida*, oud 30 jaren, dochter van *Esenia*, en *Martyn*, oud 19 jaren, zoon van *Sepherina*, toebehoorende aan wylen *Frederik Pierre*.

„ 3. „ 11. van de slavin *Flora*, oud 65 jaren, dochter van *Lisette*, toebehoorende aan den boedel van *Abigael weduwe David Cohen Henriquez*.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 12 January 1855.

NAMENS den Heer Gouverneur a. i. wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 20 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 11 oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Publieke Inschryving.

BENOODIGD zynde tot het bakken van brood voor het Garnizoen, enz. eene hoeveelheid van meer of min *Zes duizend ponden Tarwe meel*, leverbaar in het Magazyn, zoo zal de leverancie daarvan aan den voordeeligsten inschryver worden verleend, overeenkomstig de bepalingen, voorkomende in de Gouvernements beschikking van den 10 September 1853 No. 470, (zie Publicatie-blad No. 5.)

De beslotene biljetten van inschryving met de monsters zullen ter Administratie van Financien worden aangenomen op aanstaanden Dingsdag, den 16 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot, zullende de biljetten, waarin de aangebiedene pryzen niet duidelyk vermeld, doorgehaald of veranderd zyn, niet in aanmerking komen. Wordende de belanghebbenden verzocht om by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich daartoe door iemand anders te doen vertegenwoordigen.

Curaçao den 12 January 1855.
De waarnemende Administrateur
van Financien,
GORSIRA.

TE KOOP
by D. A. Jesurun,

á kontant.

PALE BRANDY in Vaten van 80 gallons a *f* 5.— per gallon—RUM in oxhoofden, van 23 graden, á *f* 1. 50. per gallon—alsmede TARWE MEEL a *f* 44.— per vat.

Curaçao den 12 January 1854.

Lyst van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

dew. Feldman.	Huisman van Dueren.
Madame Dubor.	G. F. J. Lambrechts.
J. C. Holtzappfel.	H. Roelofs.
W. van Houten.	J. A. Isquerdo.
F. A. Jöhr.	S. Suares.
L. Evenwel.	M. Ezra.
M. J. Gaillard.	J. de Castro.
F. F. A. Canneel.	R. J. Bouricius.
E. M. C. Baak	Kommandant der Zeemagt, 2 en dr.
R. C. Sloos.	H. G. Denffer Wiel.
[illegible]	[illegible]
G. Botter.	heid 1 k. aan boord Z. M. Korvet Pallas.
A. I. K. Meijer.	J. Sandt van Nooten.
H. de Vaynes van Brakell.	S. L. Maduro Jr., dr.
J. Spanjaard.	S. Odell, dr.

Curaçao den 12 January 1855.
De Commis, belast met de
Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—*January.*

6 ven. gol. Porteña, Lambertus, Pto. Cavello.
ned. „ Esther, Conquet, Pto. Cavello.
8 eng. brik Lucille, Masters, Barbados.
9 ned. bark Minerva, Capriles, Aruba.
deens. gol. Nina, Rincon, St. Thomas.
ned. bark Anna Antonia, Hart, Bonaire.
10 „ „ Gezaghebber Boyé, Vos, Bonaire.
12 „ gol. Maria Louisa, Curiel, Maracaibo.
ven. „ Rosa, Sanchez, La Guayra.

UITGEKLAARD.—*January.*

5 ned. gol. Reneta, Ruiz.
„ brik Prins van Oranje, Chapman.
ven. gol. Amable Mita, Martinez.
6 eng. „ W. R. Inglis, Lampbell.
ned. „ Ciro, Maal.
„ „ Prudencia, de Jongh.
8 ven. „ Porteña, Lambertus.
eng. brik Lucille, Masters.
9 sp. gol. Iberia, Jorge.
deens. gol. Nina, Rincon.
10 ned. gol. Trenait, de Haseth.
ven. „ Zaeta, Faneyte.
11 ned. bark Minerva, Capriles.
deens. brik Major Wolff, Brodersen.
ned. bark Gezaghebber Boyé, Vos.

Maandag, den 8, is Z. M. Brik DE AREND, Kommandant Kapitein Luitenant ter zee J. H. VOLMER KNOLLAERT, naar Pto. Cavello en Woensdag, den 10, Z. M. Korvet PALLAS, Kommandant Kapitein ter zee F. A. JÖHR, naar La Guayra vertrokken.

Donderdag in den namiddag is de Nederlandsche boot EERSTELING van Puerto Cabello aangekomen, medebrengende den eersten brievenzak van December. By deze gelegenheid hebben wy Handelsbladen tot de dagteekening van den 28 November ontvangen.

Uit het Algemeen Handelsblad tot den 28 November jl.

VLISSINGEN, 16 *Nov.* Heden ochtend ten acht ure zeilde Zr. Ms. fregat de Ruyter, kommandant kapt. ter zee 't Hooft, met een goeden Z. O. wind naar zee, na met de marinebattery de gewone 13 saluutschoten gewisseld te hebben. Reeds gisteren was opgemelde bodem onder zeil geweest, doch moest om opkomenden mist terugkeeren.—Behalve de schout-by-nacht Bouricius, benoemd kommandant der Oost-Indische zeemagt, bestaat de bemanning uit 56 officieren en omtrent 600 man ekwipage. By dit vertrek gaf de kolonel kommandant van het 4e. reg. inf. een heusch bewys van harmonie en wellevendheid, door zyne hoornmuziek, geposteerd op de Westdykbattery, een afscheidsgroet te doen brengen, met het blazen van verschillende muziekstukken.

AMSTERDAM, 25 *Nov.* Volgens nadere berigten van de Britsche post-administratie zal er op 9 Dec. a. s. geene paketboot naar Brazilie en de Plata rivier, noch op 17 Dec. daaraanvolgende naar de West-Indien vertrekken. In verband met het vorenstaande zullen ook de brievenmalen uit het ryk naar de Ned. West-Ind. kolonien, die voor de paketboot van 17 Dec. bestemd waren, niet worden geëxpedieerd. De gelegenheid tot verzending met de boot van 2 Dec. blyft echter bestaan.

In brieven uit Weenen wordt gezegd, dat de Russische aan de Oostenryksche regering had afgevraagd, welke houding zy hare troepen in de Vorstendommen zou doen aannemen, byaldien de Turken de Russen wilden aanvallen, en dat het Weener kabinet eene nota aan het Russische heeft doen overhandigen, om te verklaren, dat zyne troepen de bewegingen der Turken, zelfs by een aanval tegen de Russen, geenszins zullen verhinderen. Het laat zich hieruit opmaken, dat de Turksche en ook de Fransche troepen door de Oostenryksche niet alleen niet teruggehouden zullen worden, maar dat deze alles zullen aanwenden om hun de krygs-operatien gemakkelyk te maken.

Uit de jongste berigten is gebleken, dat de [illegible] tot 15 dezer van belangryke aanvallen onthielden. Men gelooft, dat dit stelsel inzonderheid door die der geallieerde troepen is aangenomen, niet alleen naardien zulks hun de gelegenheid verschaft om versterkingen te ontvangen, maar ook dewyl zy onderrigt zyn, dat de Russen, die ter naauwernood voor dertig of veertig duizend man geproviandeerd waren, thans in de behoeften van tachtig of honderd duizend man moeten voorzien, waardoor men vermoedt, dat hongersnood onder hen ontstaan en een nieuwe en magtige bondgenoot der vereenigde legers worden zal.

Men verneemt, dat de Turken, ofschoon zy in den jongsten stryd dapperder dan in de vorige gevechten hebben, zich voortdurend door groot gebrek aan krygstucht kenmerken, hetwelk onder anderen in het uitplunderen der lyken van vriend en vyand blykt.

Volgens al de ontvangene byzondere brieven leverde het slagveld van Inkerman een zoo yzingwekkend schouwspel op, dat de levendigste beschryving daarvan nog beneden de werkelykheid blyven zou. Russen, Engelschen, Franschen en Arabieren lagen daar onder gebroken caissons en lyken van paarden vermengd. Eene enkele Fransche battery verloor 16 paarden. Men had des avonds van 7 dezer den tyd nog niet gehad om al de gekwetsten op te rapen. Een aantal Russen is, onder de wreedste folteringen langzaam gestorven, gedurende een geheelen somberen nacht onder duizende lyken vermengd, die letterlyk den grond bedekten.—Vooral de eerste nacht na den veldslag leverde gruwelyke tooneelen op. Zoo hoorde een kapitein der gendarmerie, terwyl hy door de valei van Inkerman reed, om eene order over te brengen, een klagelyk gesteun achter een boschje; hy nadert en ziet, by het licht eener straal der maan, die door de wolken drong, een Turk, die een gekwetsten Rus van de laarzen beroofde en, doof voor het gejammer van zyn slagtoffer, uit al zyne magt aan diens zwaar gebroken been trok, hetwelk daardoor geheel ontwricht werd. Vol verontwaardiging gaf de kapitein, op het oogenblik dat de Turk zich omkeerde, dezen een hevigen sabelhouw over het aangezigt. Van de zyde der Russen zyn ook vele wreedheden gepleegd. Een Engelsch officier hoorde een Russische majoor bevel aan zyne soldaten geven om al de gekwetsten der geallieerden om te brengen, gedurende welke slagting on-

der anderen de Fransche kolonel Camus omkwam. Kort daarna werd hy, die dit wreed bevel gegeven had, gevangen genomen en toevallig door den Engelschen officier herkend, terwyl men de gekwetsten en krygsgevangenen naar Konstantinopel inscheepte.— Zoodra hy den generaal Canrobert aangewezen was, leverde deze hem aan de Engelschen over, die hem, naar verzekerd wordt, op staanden voet hebben doen ophangen.

Indien men op sommige in den regel goed onderrigte Duitsche dagbladen mag afgaan, dan is de goede verstandhouding tusschen Oostenryk en Pruisen in zoover hersteld, dat daaraan alleen nog maar de officiele bevestiging ontbreekt. Pruisen, zegt men, heeft concessien gedaan en er zal (hoewel dit nog niet officieel is) geen additioneel artikel aan het tractaat van 20 April toegevoegd worden. Oostenryk ziet niet af van zyn regt om eene aanvallende houding aan te nemen, zoo het dit noodig acht, en alleen dan, wanneer Rusland de vier waarborgen aanneemt, belooft het kabinet van Weenen alles aan te wenden, om een eervollen vrede tot stand te brengen. Tegen die verzekering belooft het kabinet van Berlyn zyne hulp in de door Oostenryk aangewezen gevallen. Terwyl alzoo van dien kant eenig beter uitzigt geboren is, treedt eene gebeurtenis op den voorgrond, die, hoewel meermalen besproken, toch nog verrast, namelyk de op handen inval der Turken in Bessarabie. Reeds gisteren hebben wy gemeld, dat Keizer Napoleon bevolen heeft, om twee divisien van de Fransche armée met den meesten spoed naar de Donauvorstendommen te zenden, ten einde daar in vereeniging met Omer-Pacha te opereren. De sterkte van deze krygsmagt zou zyn 21 à 22,000 man, welke met Fransche stoombooten naar de plaats hunner bestemming zullen worden vervoerd. De gevolgen van deze gebeurtenis kunnen van het uiterste gewigt zyn, daar de Russen, door eene vereenigde Turksch-Fransche krygsmagt bedreigd, niet in staat zullen wezen op nieuw troepen van dit punt naar de Krim te zenden. Aan den anderen kant schynt deze zending van troepen te bewyzen, dat de inval van Omer-Pacha nog niet zoo vast besloten was, als men gezegd heeft. Nu ryst de vraag, wat zal Rusland tegen Oostenryk ondernemen, wanneer het de aanvallende beweging der Turken gedoogt; en het is zoo goed als zeker, dat het kabinet van Weenen daaraan geen den minsten hinderpaal in den weg zal leggen. Zelfs werd gisteren verzekerd, dat Oostenryk den oorlog aan Rusland verklaard had.

LONDEN, 18 *Nov.* Het schip Robert Lowe heeft te Woolwich de 13 cylinders, ieder gevuld met 1000 pond buskruid, aan boord ontvangen, die bestemd zyn om de gezonken Russische schepen in de haven van Sebastopol te doen springen; het zal heden ook eenige troepen en amunitie innemen en vervolgens onverwyld in zee gaan.

PARYS, 22 *Nov.* De aanwezigheid van Lord Palmerston alhier heeft niet alleen betrekking op de reeds besprokene financiele voorstellen van de zyde van Engeland. De Fransche regering ontkent, dat Engeland haar geldelyke subsidien voor het oorlogvoeren aanbiedt, maar zy ontkent niet, dat het eene financiele overeenkomst betreft. De Engelsche minister moet overigens nog voorgesteld hebben: 1. Eene verandering in de krygs-operatien; 2. een verbond met Zwitserland, Belgie, Sardinie en Zweden en het sommeren der Duitsche mogendheden om zich voor of tegen het Westen te verklaren; 3. moet Lord Palmerston op officiele wyze voorstellen, aan de constitutie van het keiserryk een liberaal artikel toe te voegen. Het laatste omdat Lord Palmerston het vooruitzigt heeft, by de byeenkomst van het parlement, met de vorming van een ministerie belast te worden, en men het verbond met Frankryk niet voor sterk genoeg houdt, zoolang het land niet meer [illegible] betoont voor de tegenwoordige omstandigheden. Hy verlangt een [illegible] der Fransche natie, niet alleen met de tegenwoordige regering.

LONDEN, 23 *Nov.* De *Times*, veel geloof hechtende aan het berigt, dat Rusland zich thans bereid zou verklaren om de bekende vier waarborgen aan te nemen als grondslag van vredes onderhandelingen, meent dat zulk eene verklaring, indien zy werkelyk is gedaan, thans niet ernstig gemeend is, maar vooral ten doel heeft Duitschland onzydig te houden. "Thans is de zege de eenige weg tot den vrede, zegt de *Times*; de uitslag van den stryd op de Krim zal voor het vervolg den loop der onderhandelingen bepalen. Er is geen vooruitzigt op vrede, zoolang niet door de krygskans beslist is, wie voortaan het overwigt in de zaken van het Oosten en van Europa zal hebben, Rusland of de beide Westersche mogendheden."

Aanteekeningen van gevallen regens in het jaar 1854.

Wy hebben reeds in de Curaçaosche Courant van den 18 November jl. opgegeven de hoeveelheid regen gevallen tot ultimo October. In de maand November is de regen onbeduidend geweest; de laatste maand van het jaar was daarentegen zeer gunstig met regen, vooral in de tweede helfte der maand, toen de regen algemeen werd. In de eerste helft heeft het plaatselyk zwaar geregend, en tot den 15 nog, kon er zout geligt worden uit de zoutpannen van de plantaadje Damascus, alias Jantiel, gelegen in het zuidelyk gedeelte der Oost divisie. Men kan zich niet herinneren ooit te voren zoo laat in het jaar, op dit eiland, zout gegaard te hebben.

Het jaar 1854 is besloten met veel regen. Den 30 op den 31 heeft het, van den namiddag tot den morgen algemeen zwaar geregend; het was de eerste zware regenbui in den loop van het jaar.

Van den 30 December in den namiddag heeft het alle dagen tot eergisteren geregend:

Volgens de aanteekening op het Militaire Hospitaal van den 30 December tot den 10 dezer .... 0,305.

op het Etablissement de Hoop, ook tot den 10 .... 0,340.

op de plantagie St. Sebastiaan tot den 11 .... 0,430.

Deze aanhoudende regen is zeer schadelyk geweest voor oude, bouwvallige huizen en steenen omheiningen, en ook voor nieuwe, doch slecht gebouwde huizen en regenbakken. Verscheidene huizen en regenbakken zyn ingestort of hebben aanmerkelyke schade geleden.

Deze regen is een nieuwjaarsgeschenk van groote waarde voor het eiland; zonder denzelven zou de oogst van de maïs en andere voortbrengselen van den landbouw zeer onbeduidend geweest zyn. Thans heeft men op verscheidene plantaadjen het vooruitzigt van een goeden maïs oogst. De maïs oogst van dit jaar zal echter niet algemeen voordeelig zyn, daar op vele plaatsen de rupsen groote schade aangerigt hebben.

Door het lang uitblyven van den regen heeft men de door de rupsen veroorzaakte schade niet kunnen herstellen. In 1853 heeft het in November, eene maand vroeger, algemeen zwaar geregend, hierdoor heeft men van de maïs van July en Augustus een ruimen oogst gehad. De in October en November geplante maïs werd voor het grootste gedeelte door de rupsen [illegible]

De regenmeter vierde op den 31 Dec. jl. zyn vyf en twintig jarig bestaan op dit eiland. Van 1830 af hebben wy aanteekeningen van de gevallen regens op de plantaadje Savonet, waargenomen met den regenmeter. Later in 1839 zyn er regenmeters gekomen op het Militaire Hospitaal en op de Zoutpannen in het Rifwater, en in 1845 op 'sRyks Etablissementen de Hoop en Fortuin. Thans bestaan er op eenige plantaadjen regenmeters.

Wy wenschen gaarne de aanteekeningen van plantagien gelegen in onderscheidene streken van de Oost, Midden en West divisie, te hebben, ten einde een naauwkeurig statistiek van de gevallen regens op dit eiland te kunnen opmaken. Het is niet van belang ontbloot de hoeveelheid regen, in den loop van een jaar en gedurende het regen saisoen, te kennen. Na verloop van tyd zal men, door deze kennis, zich beter kunnen regelen naar de regen saisoenen. Men zal door deze aanteekeningen zich kunnen overtuigen of de regen verminderd of vermeerderd is op dit eiland.

Oude lieden, die altoos den in hunne jeugd verloopenen tyd beter dan de tegenwoordige beschouwen, beweren dat de natuur in vroegere jaren Curaçao meer genegen was dan thans, dat toen veel meer regen viel dan tegenwoordig. Wy hebben eenige jaren geleden deze bewering in de Curaçaosche Courant wederlegd en uit een oud document van het jaar 1747 aangetoond dat in vroegeren tyd ook de droogte dit eiland plagt te bezoeken. Uit dat geschrift blykt dat de ingezetenen van deze kolonie zich in een adres aan Hunne Hoog Mogenden gewend hebben, klagende over achtereenvolgende jaren van slechte maïsoogst en dat zy maïs moesten koopen voor het onderhoud der slaven. Het blykt hieruit dat Curaçao reeds meer dan eene eeuw geleden aan dezelfde kwaal lydende was als tegenwoordig, namelyk gebrek aan regen. Het maïs koopen door de eigenaars van plantagien om de slaven te onderhouden heeft later meermalen plaats gehad en heeft thans nog plaats.

Uit de gehoudene aanteekeningen van gevallen regens op de plantaadje Savonet van 1830 af kan men bemerken dat de droogte eenige jaren [illegible] periodiek zyn. Men ziet er drie tot vier achtereen volgende jaren, waarin weinig regen gevallen is, waarop vyf of zes jaren volgen, waarin goed geregend heeft, met eene enkele uitzondering, zoo als in 1845 op 1846.

De jaren 1831—34, 1841—43 en 51 en 52 waren slechte regen jaren. In 1853 en 54 ook heeft de droogte lang geheerscht; alleen in November 1853 en December 1854 heeft het algemeen zwaar geregend. Men is ook niet vergeten de aanhoudende drooge jaren van 1820 tot 25.

De meeste regens heeft men van October tot January, het gewone regen saisoen op dit eiland. Volgens de bovengemelde aanteekeningen heeft alhier geregend:—

van October 1830—January 1831.... 0,516.
" " 1836— " 1837.... 0,606.
" " 1839— " 1840.... 0,785.
" " 1844— " 1845.... 0,575.
" " 1846— " 1847.... 0,730.
" " 1848— " 1849.... 0,640.

De regen saisoenen, waarin het minst geregend heeft, zyn:—

1831—1832.... 0,259.
1832—1833.... 0,282.
1835—1836.... 0,248.
1840—1841.... 0,225.
1841—1842.... 0,120.
1842—1843.... 0,160.
1843—1844.... 0,215.
1852—1853.... 0,210.

De grootste hoeveelheid regen in eene maand heeft men gehad, volgens de meergemelde aanteekeningen,

in October 1844.... 0,250.
" " 1830.... 0,321.
" " 1839.... 0,320.
" Nov. 1847.... 0,310.

Volgens de aanteekeningen op het Militair Hospitaal, in November 1853.... 0,308.

In het laatst van April en de eerste dagen van Mei van 1830 is er eene hoeveelheid van 0,336 water gevallen; in April 1838, een regen van 10 achtereenvolgende dagen 0,208; in de laatste dagen van April en begin van Mei 1844, 0,360.

Van 1850—54 heeft slechts 5 malen meer dan 3 palmen in eene maand geregend, en 9 malen van 2 tot 3 palmen.

In January, April en Mei en de laatste drie maanden van het jaar heeft men den meesten regen. [illegible] geregend.

De maand January, van dit jaar heeft reeds meer dan 3 palm regen gegeven, en naar de gesteldheid van het weder te beoordeelen heeft men nog veel regen in deze maand te verwachten.

In het jaar 1854 heeft men weinig storm en onweder gehad; gewoonlyk gaan de regenbuijen in July, Augustus en October van onweder vergezeld.

De hoogste warmtegraad heeft men in de maand November gehad.

WAARNEMINGEN

omtrent de gevallen regens gedurende het jaar 1854, gedaan op 'sRyks Etablissement de Hoop, het Militaire Hospitaal en de Plantagien Savonet, St. Sebastiaan en Klein Malpais.

	'sRyks Et. de Hoop.	Milit. Hospit.	Plant. Savonet.	Plant. Sebastiaan.	Plant. Kl. Malpais.
In January	[illegible]	0,054	0,060	0,060	[illegible]
" February	0,005	0,019	0,010	0,015	[illegible]
" Maart	0,000	0,010	0,010	0,000	[illegible]
" April	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
" Mei	0,009	0,000	0,015	0,000	0,000
" Juny	0,000	0,000	0,020	0,000	0,000
" July	0,045	0,065	0,025	0,050	0,028
" Augustus	0,070	0,079	0,030	0,035	0,027
" September	0,020	0,028	0,005	0,000	0,010
" October	0,125	0,096	0,170	0,065	0,046
" November	0,050	0,061	0,070	0,016	0,018
" December	0,235	0,206	0,170	0,259	0,117
	El. 0,600	0,618	0,565	0,520	0,272

De Nieuwe Wereld. De nieuwe wereld is niet meer uitsluitend Amerika, het verre westen. Australië en de geheele oostelyke wereld verdienen thans meer ten volle dien naam; daarheen moet de aandacht van den zeehandel thans voornamelyk geneigt zyn. — De aloude ryken, China en Japan, openen eindelyk hunne yzeren poorten, en den handelsgeest der jongere tyden binnen: — maar ook behalve dat, ziet men de Australische koloniën die, gisteren eerst gevestigd, in ongeloofelyk korten tyd een hoogen graad van bloei hebben bereikt, en telkens meer beloven.

Het Parlement heeft de openbaarmaking bevolen van een verslag over den toestand en den handel van de Britsche bezittingen in Australië. Dit leert het volgende:

In 1851 werd de gouddelving van Australië het eerst ontdekt — en de scheepvaart van Gr. Brittanje naar de Australische havens bedroeg reeds:

In 1851 271 schepen, in 1852 568 en in 1853 1201;

meestal waren het groote, snelzeilende schepen, die de overvaart in 100 of 110, ja in 80 à 90 dagen volbragten, terwyl er vroeger steeds 130 à 150 dagen vereischt werden.

Grootendeels was die vermeerderde vaart toeteschryven aan den heen en terugkomenden vloed van landverhuizers, door de gouddelvingen aangelokt; maar dit was niet alleen de eenige oorzaak; ook het goederenvervoer was dadelyk aanzienlyk geworden.

De uitvoer-waarde uit Gr. Brittanje naar Australië, enkel aan producten van Britsche nyverheid bedroeg in 1851 34 millioen guldens, in 1852 51 en in 1853 176; dus hadden de 2040 schepen in de drie jaren aangekomen, reeds voor 260 millioen guldens waarde aan Britsche nyverheid producten aangebragt. — Hierby komen nog de aanzienlyke aanvoeren van producten uit andere landen, behalve de zoogenaamde fabriekgoederen.

Australië gebruikt veel koffy, thee, suiker, meel, wyn, tabak, enz. — B. v. de enkele kolonie Victoria, die in 1853, circa 90 millioen guldens (of circa de helft der Eng. aanvoeren) ontving, ontving aan koopwaren van allerlei aard voor 185 millioen guldens 10 [illegible] in 1850. — Welk eene [illegible] ?

En toch, al deze schatten worden verzonden, ten behoeve van 500,000 verbruikers: — dit is wel veel, in vergelyking van hetgeen de bevolking nog korten tyd geleden was: (jaarlyksch bragt de landverhuizing ongeveer 28,000 à 30,000 zielen aan, meestal Engelschen. Noord Amerika wordt meer uitsluitend door de Ieren en Duitschers bezocht) maar het blyft toch een klein getal voor zulk een uitgebreiden handel. — De rede is eenvoudig, dat de uitgebreidheid van eenen handel niet afhangt van het zielental der bevolking, maar van de verbruikkracht, die er by dat zielental bestaat; en de verbruikkracht hangt op hare beurt weer af van eigen productie, want voortbrengselen ruilt men slechts tegen voortbrengselen; die voortbrenging nu (zoowel aan goud als aan vee, wol en andere landbouw-producten) is by die kleine bevolking byzonder krachtig, en maakt dat dit half millioen zielen voor de Europesche handelstaten meer waard zyn dan menige markten van evenveel millioenen zielen. —

Zoo ontving Australië, enkel van Engeland, in 1853 : : : : : : : : : : :

Geweven goederen enz. 38 millioen guldens, Gemaakte kleederen 44, (in 1849 naauwelyks 5 millioen voor deze twee artikelen zamen), Yzer, staal, messenwerk 16, Bier en Ale 8, Koper (bewerkt en raw) 10, Aardewerk, glaswerk, bijouterien, bewerkt leder, galanterien 60.

Hierby zyn nog te voegen 60,000 vaten wyn en 125,000 vaten gedistilleerd, — een alleraanzienlykst bedrag, vooral indien men nagaat dat Nieuw Zuid-Wallis zelf wyn produceert.

Tegen den invoer van al die verbruikartikelen, staat hoofdzakelyk één artikel als uitvoer, „het goud." — In 1853 was reeds circa 400 millioen guldens aan zand in rotsen ontgonnen; maar gelukkig voor Australië en Europa, heeft een andere, duurzame nyverheid, die vroeger en ook thans nog Australiës rykdom uitmaakt, daarby niet geleden. — Men weet dat de [illegible] weiden van Australië byzonder geschikt zyn voor veeteelt, voornamelyk schapen, en by de plotselinge ontdekkingen der goudvelden koesterden velen de natuurlyke vrees dat de wolproductie daarby, in de eerste jaren althans, gevoelig zoude lyden, — die vrees heeft zich niet bevestigd, integendeel, de wol-uitvoeren zyn zelfs toegenomen.

In 1850 ontving Engeland, naauwlyks 15 millioen kilo wol, in 1851 18, in 1852 19 en in 1853 21.

Eenige andere producten van landbouw en veeteelt, als ruwe huiden, talk, run, maken met walvisch-traan, een weinig koper, amber en paarlemoer, de hoofd-artikelen van den Australischen uitvoer.

KENNISGEVING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 5 January 1855.

NAMENS den heer Gouverneur a. i. dezer kolonie wordt hierby aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat de heer Koloniale Ontvanger van af Maandag, den 8 dezer, gedurende veertien dagen, Zaturdag en feestdagen uitgezonderd, van 's morgens 9 uren tot 2 uren 's namiddags zal vaceren tot het inwisselen tegen nieuwe Nederlandsche muntspecie van het bedrag der bankbiljetten, waarvoor by de inwisseling van de buiten omloop gebragte munt, nieuwe geldspecie is toegezegd.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 5 January 1855.

BY 's Konings besluit van den 11 October 1854 No. 68, is aan *J. T. Arnold*, dienende by de brigade marechaussée te Curaçao, op zyn verzoek, een eervol ontslag uit de dienst verleend, onder toekenning van pensioen.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie

TWEEDE AFKONDIGING.

1855.

No. 1. Jan. 5. van den slavenjongen *Mentor*, oud 3 jaren, zoon van *Bartholomina*, toebehoorende aan *Pieter Craneveld*.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

[illegible] lingslysten over de verloopene maand December by hem liggen tot het ontvangen der civile tractementen, pensioenen en gratificatien, en de ondergeteekende tot de uitbetaling dier tractementen, enz. ten zynen kantore zal vaceren van af den 9 tot ultimo dezer maand, van des morgens negen tot des namiddags te twee ure, zullende na laatstgemelden datum, de voormelde betalingslysten met de daarop als dan nog onbetaalde bedragen, aan de Administratie van Financien worden afgegeven.

Curaçao den 5 January 1855.
De Koloniale Ontvanger,
P. I. BEAUJON.

WAARSCHUWING.

DE ondergeteekende ambtenaar, waarschuwt hierby allen, die het mogt aangaan, om den slaaf Ferdinand, het eigendom des Heeren Adriaan Vos, op eenigerlei wyze in zyne voortvlugtigheid behulpzaam te wezen.

Curaçao den 28 December 1854.
De Prokureur des Koninngs,
Mr. H. W. DE QUARTEL.

Publieke Verkooping.

KRACHTENS Gouvernements autorisatie, zullen door den ondergeteekende, ten overstaan van Officieren Commissarissen uit den Raad van Administratie der Schuttery, op Woensdag, den 17 dezer, des morgens te 10 ure, binnen het fort Amsterdam, publiek worden opgeveild: *twee pieces donkerblauw* laken, te zamen inhoudende 67 Nederlandsche ellen en 4 palmen.

Curaçao den 5 January 1855.
De 2e Luitenant, belast met de Administratie van wapenen en kleeding der Schuttery,
J. F. MOLLER.

OPROEPING VAN
Debiteuren en Crediteuren.

DE ondergeteekenden, Weesmeesteren der Nederlandsche Portugesche Israelitische gemeente alhier, aanvaard hebbende den ab intestato boedel en de nalatenschap van den Heer ISAAC PINEDO, op den 2 dezer alhier overleden, roepen by deze op de Debiteuren en Crediteuren van gemelden boedel: de Debiteuren om het verschuldigde ten spoedigste te komen voldoen, de binnenlandsche Crediteuren om hunne vorderingen binnen den tyd van twee maanden en de buitenlandsche binnen den tyd van zes maanden, van heden af te rekenen, aan hen intezenden.

Curaçao den 5 January 1855.
Jb. Jsos. NAAR.
H. C. HENRIQUEZ.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekenden, Weesmeesteren der Nederlandsche Portugesche Israelitische gemeente alhier, zullen op Woensdag, den 24 dezer, de nagelatene goederen van wylen den Heer ISAAC PINEDO, bestaande in eenige *WINKEL GOEDEREN*, by publieke opveiling, ten huize van den overledene, aan de Overzyde der haven, doen verkoopen.

Curaçao den 5 January 1855.
Jb. Jsos. NAAR.
H. C. HENRIQUEZ.

KENNISGEVING.

DE ondergeteekende brengt hierby ter kennis van het publiek dat hy, belast zynde met de liquidatie van het handelshuis onder de firma A. H. & J. SENIOR, al degenen, wier rekeningen met gemelde firma reeds vervallen zyn, vriendelyk verzoekt dezelve ten spoedigste te komen afbetalen, ten einde alle onaangenaamheden te vermyden.

Tevens worden al de genen, die vermeenen mogten iets te vorderen te hebben, opgeroepen om hunnen eisch zoo spoedig mogelyk in te dienen.

Curaçao den 5 January 1855.
Jb. SENIOR Jr.

DE ondergeteekende heeft de eer hierby bekend te maken dat de handelszaken gedreven tot dusverre onder de firma A. H. & J. SENIOR, door hem onder de firma Jb. SENIOR Jr. & Co. zullen voortgezet worden, en hoopt dat hetzelfde vertrouwen van het publiek hem mogt te beurt vallen als der evengemelde firma.

Curaçao den 5 January 1855.
Jb. SENIOR Jr.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende Testamentaire Executeur in den boedel van wylen den Heer ANTHONY LOPEZ maakt by deze aan belanghebbenden bekend dat door het overlyden van den Heer SAMUEL COHEN HENRIQUEZ, de Heer DAVID COHEN HENRIQUEZ, gedurende zyne afwezigheid van dit eiland, met zyne volmagt belast zal blyven voor alle zaken, betreffende de vereffenning des boedels van bovengenoemden Heer ANTHONY LOPEZ.

Curaçao den 4 January 1855.
N. DANIES.

OPROEPING.

DE ondergeteekende door den Heer N. DANIES, Executeur in den boedel en de nalatenschap van wylen den Heer A. LOPEZ, belast met de liquidatie van gemelden boedel, roept by dezen op de debiteurs van meergemelden boedel, hen dringend aanbevelende om hunne schulden te komen afbetalen, ten einde geregtelyke vervolging te voorkomen.

Curaçao den 5 January 1855.
D. C. HENRIQUEZ.

Oproeping van Debiteuren.

DE ondergeteekende roept hierby op al de genen, die hem over 1853 schuldig zyn, om het verschuldigde ten spoedigste te komen voldoen, ten einde onaangename geregtelyke invordering te voorkomen.

Curaçao den 5 January 1855.
R. HAVEN wz.

TE KOOP

By AUGUST MULLER,

Mahognie en Cederhout, wp. en pp. planken, Cederplanken, Princessen Bier by manden van 50 kruiken, Oude Rum by damejeanen, Madera wyn by kisten van 24 fleesschen, Old Champain Cognac by kisten van 12 fleesschen, enz.

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz.